

ПОЛЕЗНИ ПРАКТИКИ В НЕФОРМАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ – БГ НАУКА

ТЕКСТА Е НАПИСАН ПО СЛУЧАЙ УЧАСТИЕТО НА БГ НАУКА В КОНФЕРЕНЦИЯТА

„ ИНОВАЦИИ ПРИ ИНТЕГРИРАНЕ НА ФОРМАЛНОТО И НЕФОРМАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА ТАЛАНТИТЕ И СПОСОБНОСТИТЕ – ГРИЖА НА УЧЕНИТЕ, ИНСТИТУЦИИТЕ И НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ“

о. Какво е неформално образование?

Спекулира се с това какво е неформално образование. Не всичко интерактивно и различно от програмата в училище може да се нарече неформално образование. Неформалното образование е необятно, това е място където човек може да експериментира, да създава нови методи и технологии на образование. Сега е ред да се отворят вратите за неформалното образование. Неформалното образование е процес, при който човек придобива различни умения и знания чрез собствен опит и собствени нужди.

Когато говорим за неформално учене трябва да имаме предвид няколко най-важни принципа:

На първо и най-важно място, е че се случва в неформална обстановка – извън образователни и обучителни институции където има регламентиран ред.

Това е процес, който е по-скоро практически отколкото теоретичен. За

това в този процес се характеризира най-вече с израза учене чрез правене – learning by doing – защото хората се учат докато правят нещо, а не докато слушат някого.

Друг важен момент в неформалното учене е процесът, в който човек сам определя посоката.

Неформалното образование не е курс на обучение. Не може да бъде интензивен или съботно-неделен курс – това е един краткосрочен или дългосрочен процес, чието времетраене човек сам

избира. Това е личен избор.

В този вид учене не се получава диплома или сертификат, това е един процес, който обогатява личните умения и постижения, които не могат да се впишат в един документ.

1. Списание и онлайн медия

Всичко започна още когато бяхме ученици, по онова време думи като: учен, наука, списание звучаха толкова странно, че никога не бих ги събрал на едно място. Тогава започнахме да търсим какво в образователната система липсва и коя е причината да има толкова голяма пропаст между учениците и учителите, къде е проблема. В един момент в четене и търсене на различен тип статии, материали, форуми и сайтове ние осъзнахме, че има липса на това, което в момента наричаме БГ Наука или казано по друг начин – платформа за неформално образование.

Още тогава създадохме фирма, която никога не проработи като такава, а едва преди по-малко от две години създадохме и сдружение, чрез което да имаме възможност да кандидатстваме по различни европейски програми в сферата на неформалното образование.

След стартирането на списание „Българска Наука“ през зимата на 2005/2006 г., то успя да спечели читатели и ентузиастични, които да изпращат свои материали и да предлагат различни идеи за подобряването на самото издание. Целта, с която стартира и

продължи да се развива, е то да се разпространява безплатно в интернет, да осигури възможно най-добрата, интересна и подробна информация относно науката, като достъпно я предоставя за възможно най-много потребители на интернет.

Списание „Българска Наука“ се издава от ”Българска Наука” ООД и Сдружение „Форум Наука“ развива се с много добро темпо, предлагайки на посетителите си най-разнообразна интересна и нова информация, поле за изява и място за коментари с други потребители в многото интересувачи ги области на знанието, като бързо се превърна в най-голямата и динамична научна общност в интернет на България. Това не означава, че само учени четат или пишат в списанието „Българска Наука”, дори напротив. Огромно

СЪДЪРЖАНИЕ

ADMIN@NAUKA.BG

(24) НАУКА

- Започнаха снимките за филма
100 г. от Балканската война
- 50 броя БГ Наука
- Проект в Естония
- Проект в Германия

Д-р Екатерина Цекова,**Директор на НИИТМ**

- Как бих променил моята наука с
1 милион евро?
- Книги

(39) БИОЛОГИЯ

- д-р Чавдар Черников

(56) АСТРОНОМИЯ

- Райчо Райчев

- Доц. Валери Голев,
катедра „Астрономия“

(74) ФИЗИКА

- Доц. Пламен Физиев

(96) ИСТОРИЯ

- Александър Стоянов
- арх. Емил Йорданов
- Доц. Костадин Грозев

(146) ИКОНОМИКА

- Проф. д-м Николай К.
Витанов

(159) ХУМАНИТАРИСТИКА

- Гл. ас. **ГЕОРГИ ГАНЧЕВ,**
Executive M.B.L.-HSG
- Проф. Румяна Михнева

(191) ТЕХНОЛОГИИ

- Проф. д-р Ради Романски,
Технически университет - София

КОНФЕРЕНЦИЯ
ПО СЛУЧАЙ
50-ТИ БРОЙ НА
СП. „БЪЛГАРСКА НАУКА“

15 СЕПТЕМВРИ 2012 - СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ

мна част от авторите са хора чиито интереси надхвърлят средното четене на дадена тема и стават „специалисти“ без дори да имат нужното образование за това. Имаме потребители, които правят собствени изследвания на дадени теми от историята – ровят се в архиви, четат документи в оригинал и т.н. само и само да се запознаят подробно с материя, която частично е изследвана от науката. Така неформално всеки сам образова себе си, а чрез собствените си изследвания и други потребители, читатели. Важно е да се каже, че специалисти проверяват всяка теория, публикация и въобще всякакъв тип информация постъпила за публикуване в списанието „Българска Наука“, за да не се допускат грешки и неправилно информация бъде сметната за истина.

Огромна част от работата по самото списание, сайт и форум се извършва от млади хора доброволци. Самия процес на работа, което е преводи, редакция, техническа работа по самия сайт или списание е в същността си неформално образование. Всеки извършен процес научава и затвърждава наученото от доброволците, като това се прави само от хора искащи да научат повече в тази сфера.

Сред работата покрай интернет изданието ние организираме и много различни събития свързани с науката и неформалното образование извън самия интернет.

От 2009 г. до сега участваме като съорганизатори на „Фестивала на Българското Образование“, организираме първия за България конкурс за Късометражен документален филм, участваме в различни семинари на БАН, участвахме в организирането на първия проект за космическо образование в България „Космически предизвикателства“ на сдружение „Циолковски“, Участвахме като съорганизатори и медийни партньори на първия за България „Софийски Фестивал на Науката“, организиран от Британски съвет – България и много други инициативи свързани с неформалното образование.

Друг интернет медиен проект, който се занимава с неформално образование е радио Бинар.

В това радио, което е изцяло изнесено в интернет може да се чуят и видят предавания на различна тематика, тъй като самото студио е снабдено и с видео камери, които показват в реал-

но време самите водещи и гости. Автомобили, литература, музика, култура и наука са само част от темите на радиото. Тук ще спомена повече за научното предаване „Рибен буквар“. „Рибен буквар“ е седмично предаване за наука, което се излъчва на живо всеки петък от 18 до 20 часа по интернет радио Бинар.

Екипът на предаването - Александрина Ал-Джасем и д-р Иван Христов, се фокусира върху научни теми, които са актуални и предлага на разбираем език академична и умерена дискусия върху различни проблеми от областта на науката. Всеки път специалисти от различни области са гости в студиото на „Рибен буквар“ - за обсъждане и отговори на въпроси от аудиторията в чата на Binar.bg.

2. Младежки проекти и обмени

Европейската Комисия заедно с локалните министерства на всяка държава занимаващи се с младежите промотира конструктивен диалог между правителствата, младите хора и техните организации. Целта е създаване на активно гражданство сред младите хора, увеличаване на социалната интеграция и гарантиране, че младежкото измерение е взето предвид в другите политики на ЕС.

Тази политика се подкрепя от конкретни действия под формата на специфична програма за младите хора:

„Младежта в действие“.

Ролята на Комисията е да гарантира гладкото и ефективно управление на тази програма и да наблюдава неговото изпълнение на национално и европейско ниво.

Комисията също е отговорна за осигуряване на съгласуваност на програмата, както и по-нататъшното развитие на различните й дейности, по-специално чрез разработване на цялостна стратегия и приоритети.

Освен това Комисията се стреми да гарантира прозрачност на действията на ЕС в областта на младежта, както и на ефективното разпространение и използване на резултатите от програма „Младежта в действие“.

Ние от Сдружение „Форум Наука“ се занимаваме активно с разпространение на информация относно младежки проекти по програма „Младежта в действие“. Чрез списанието, Facebook страницата на списанието и самият сайт Nauka.bg ние публикуваме резултати от проведени се проекти. Също така Сдружение „Форум Наука“ е провело няколко международни проекта

по същата програма, като сме взели участие в страните: Италия, Естония, Германия, Турция, Армения, Беларус, като по-късно тази година ще изпратим младежи в Италия, Унгария, Полша, Румъния и др.

Неформалното образование в подобни проекти е същинското средство за научаване на нови знания на участниците. Проекта в Естония, който беше насочен към медиите и как младите хора „виждат“ медийните продукти. Участници от седем европейски държави обмениха идеи и опит в дискусии за ефекта на медиите и тяхната връзка с културата, стереотипите и обществото. Чрез различни упражнения за творческо четене, откриване на погрешни логически доводи в медийни публикации, писане на прес съобщения и дискусии за ефекта на рекламата участниците си дадоха сметка за силата на медийното влияние.

Между 7 и 22 Юли 2012 г. в Аугсбург, Германия се проведе проект с участието на група представители на Сдружение „Форум Наука“. Проектът преми-

на под надслов „Образование, работа и живот в бъдещето“ и участие в него взеха младежи - представители от Естония, България, Италия, Турция, Германия, Австрия, Унгария и Полша. Младежите използваха двете седмици прекарани в Аугсбург, участвайки в многобройни дискусии и екипна работа, и имаха за цел да направят своите предложения за подобрене условията на живот, образование и работа и да представят своите визии за едно устойчиво бъдеще.

Разнообразната програма на участниците в проекта включваше посещения както на исторически забележителности като например Фугерай / Die Fuggerei/ - най-старата европейска социална институция за подпомагане на бездомни, така и разходка из производствения поток на съвременната високотехнологична компания KUKA robotics – водещ производител на промишлени работи.

В периода 20 – 27 октомври Сдружение „Форум Наука“ взе участие в проекта „От минало към настояще“. 4 момчета и 3 момичета представиха

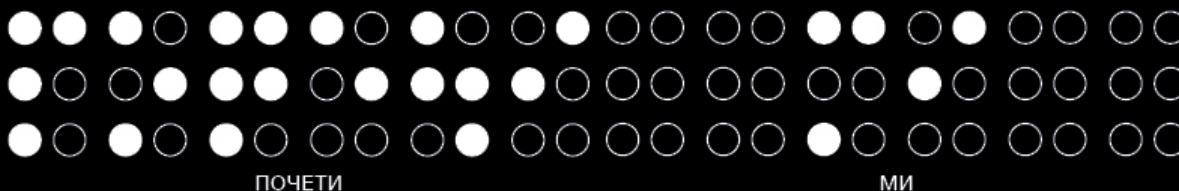
България в рамките на младежкия обмен, който се състоя в Диарбекир, Турция. Проектът събра екипи от Полша, Румъния, Литва, Испания и разбира се, организацията-домакин – Турция. Основна тема на младежкия обмен бе културното наследство на държавите като предпоставка за по-добро бъдеще. Целта на проекта бе да представи исторически паметници, поговорки, традиции и национални ценности, за да се обсъди как те да бъдат запазени за бъдещето.

Друга програма финансирана от Европейската Комисия занимаваща се с неформално образование е секторна програма “Грюндвиг” , тя насочена към всички възрастни, които искат да развият своите умения и квалификация. Тя предлага възможности за участие в европейски образователни проекти чрез индивидуална и групова мобилност.

3. Почети ми

Идеята на проекта е да се разпространят статии от сферата на неформално-

то образование, пригодени за незрящи младежи - да се прочетат с необходимото ниво и дикция и да се запишат на технически носител. Статиите бяха подбрани специално, за да отговарят на образователната система и да обогатяват знанията на младежите. Всички статии се прочетоха от участниците в проекта и от включени доброволци с необходимите умения. Прочитането стана чрез закупуване на два микрофона и допълнително обработване на записа със специален софтуер (Audio Recorder), като по този начин се осигуряват мобилност и гъвкавост в работата на доброволците. След прочитането, всички предвидени статии се записаха на дискове, пригодени за ползване от незрящи хора. Записаните дискове бяха 1000 броя, за да се достигне до максимално много слепи младежи. Предвидено бе и закупуването на 20 броя mp3 player-а (те се записаха ръчно от екипа с прочетените статии), които се дадоха на специални библиотеки, специализирани места и определени слепи младежи, които нямат компютър и не могат да използват директно CD. Създадохме сайт специално за проекта, като използвахме името

Присъедини се към инициативата!

Списание „Българска наука“ набира доброволци за изчитането на 20 статии от списанието, свързани с образователната система от 8 до 12 клас, както и други дейности за подпомагане на инициативата „Почети ми“.

Нека помогнем на незрящите деца да научат повече за заобикалящия ги свят!

и хостинга на уеб-сайта www.nauka.bg, за да се разпространят всички записани статии в интернет. Целта е да преодолеем комуникационното и информационно ограничение на младежите в неравностойно положение, да разпространим знанието по интересен и достъпен начин. Искаме да помогнем на слепи младежи да се запознаят с повече научна и научно-популярна информация в сферата на образованието и новостите в научната област на съвременния свят. Доброволството се засегна в осъществяването на целия проект. Идеята на инициативата е доброволци да извършат цялото му осъществяване за социалното включване на незрящите младежи. „Социалното изключване“ е факт при незрящите младежи в България, които учат – те нямат достъп до допълнителна, полезна и интересна информация, свързана с образователния процес и материал. Ние ангажирахме млади доброволци, които да се включат в рамките на проекта. Ще разпространим идеята и ще акцентираме върху това в ежедневието на всеки млад човек да присъства

мисълта и осъзнаването на ролята му като активен гражданин, на необходимостта от помощ за младежи в неравностойно положение, както и на чувството за глобална солидарност и отговорност към сериозния проблем за социалното изключване на младите незрящи хора.

В проекта се включиха над 100 доброволца, които участваха активно в целия процес на проекта. Целите на проекта бяха да обогатят както незрящите с знания и опит така и всички включили се в проекта. Така доброволците придобиха голям опит в четенето на различни текстове, записа им и работката им след това.

Сайта на проекта бе създаден отново от доброволци: <http://readme.nauka.bg>

4. Филми, книги, енциклопедии

Издателствата в България в последните няколко години издават все повече научно-популярна литература, а дори и научни трудове, които се купуват и

Продуценти:
Петър Теодосиев Росен Теодосиев

Сценаристи:
Антоан Тонев Радослав Тодоров

Режисьор:
Борис Грозданов

разпространяват. Има търсене на качествени книги с достоверно съдържание и доказали се автори като експерти и професионалисти в различни сфери.

Много хора избират да четат книги, които ги образуват по някакъв начин, а не просто ги разсейват от ежедневието.

Създават се много филми на исторически теми, които провокират зрителите да се интересуват все повече и запознават с миналото и историята на хората. Забелязва се и голям интерес към различни анимации за деца, които са свързани с историята на нашата планета.

Списание „Българска Наука“ в края на 2010 година издаде книгата „(Не) обикновените животни“ на д-р Чавдар Черников. Книгата е посветена

на тези, животни, за които не се знае почти нищо и колкото и да изглеждат необикновени в нашите очи те в своята природа са обикновени.

През изминалата 2012 година създадохме документален филм посветен на 100 години от Балканската война „На Нож!“ – филма имаше изключително голям успех, като обиколихме над 20 града в България и прожекциите продължават и през тази 2013 година. В момента работим над втори филм за втората балканска война, който ще има премиера на 16-ти юни.

5. Фестивали, изложби, музей, театър и др.

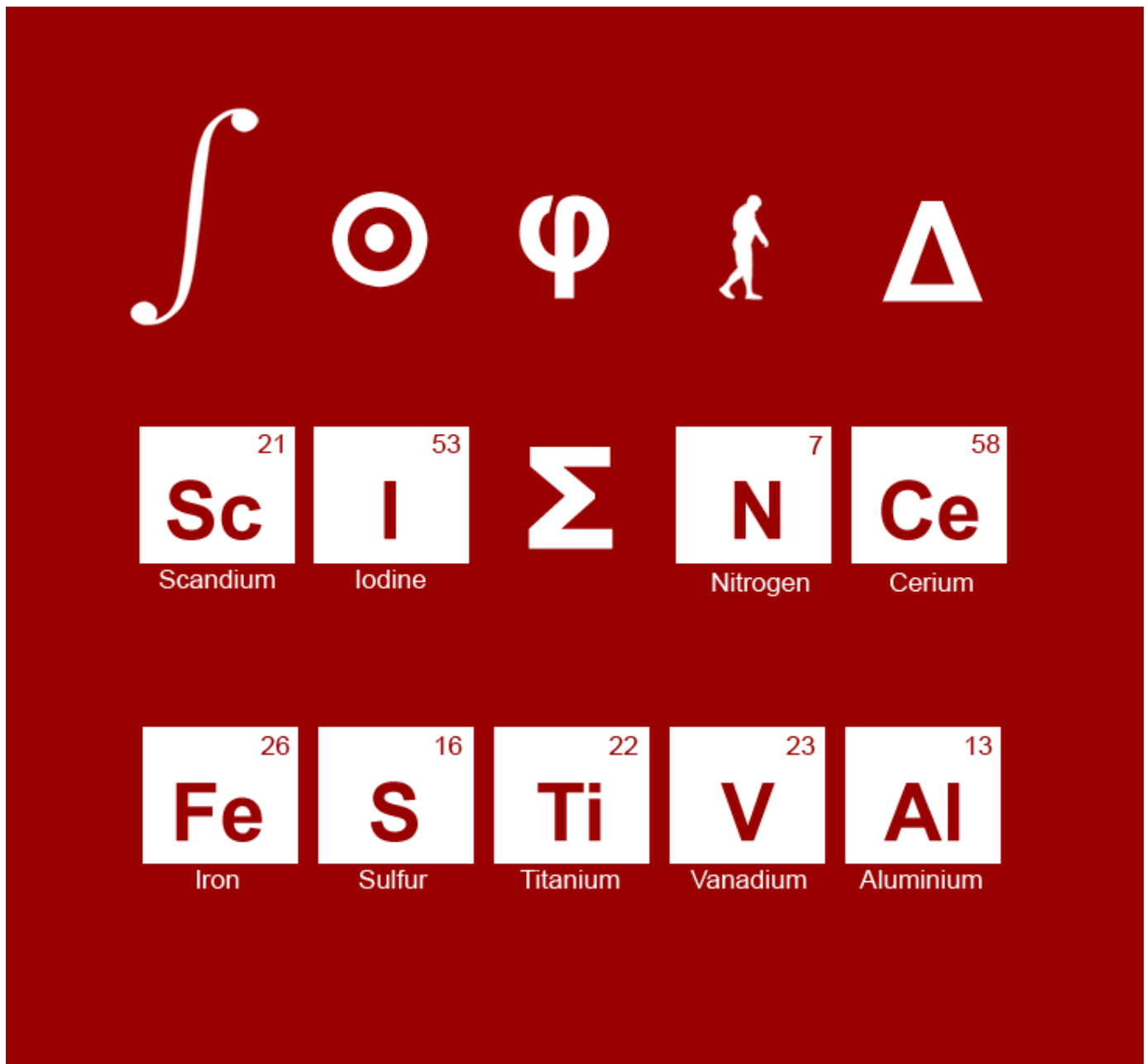
В България от 2011 година се провеж-

да „Софийски Фестивал на Науката“ от Британски съвет и Форум „Демокрит“ под патронажа на Министерството на образованието, младежта и науката. Това е събитие, което доближава науката и учените с хората и най-вече децата. На този фестивал всеки може да се докосне до науката и да я разбере. „Софийски Фестивал на Науката“ има за цел да доближи хората до науката, да популяризира самата наука и различните ѝ отрасли. Да запознае обществото с дейността на учените, да по-

каже колко интересна и забавна може да бъде самата наука.

По време на фестивала се провежда финала на конкурса „Лаборатория за слава“.

FameLab® е регистрирана търговска марка на Челтнъмските фестивали – една от водещите британски организации в културата, които организират четири от най-известните фестивали в страната: за джаз, литература, музика и наука.

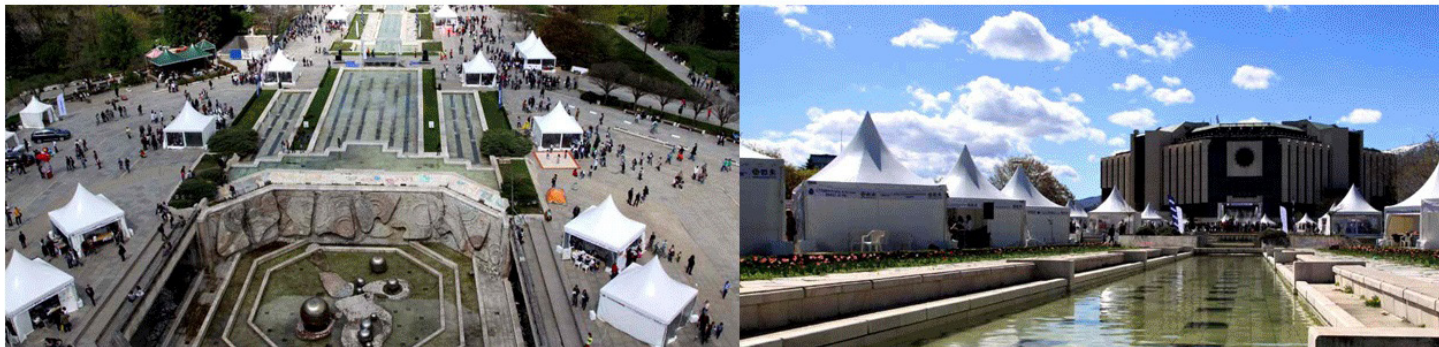

ФЕСТИВАЛ НА БЪЛГАРСКОТО ОБРАЗОВАНИЕ

25, 26 и 27 април 2013 г.

в околното пространство на НДК

Другият голям фестивал в България е „Фестивал на Българското Образование“ организиран от „Професионален форум за образование“ в НДК. Този фестивал среща различни образователни институции, неправителствени организации и всички, които работят в сферата на образованието.

Различните музеи особено в столицата работят активно за привличане на нови посетители, като организират различни мероприятия, изложби, ден на отворени врати, лекции и честване на различни годишнини. Тези събития са от изключително значение за културния живот на столицата и някой от тях се отбелязват в културният календар на София. За тази година има над 70 различни събития в Календара за култура на София.

Започва изложбата, която разкрива тайните на човешкото тяло. В следващите няколко месеца ще можете да се запознаете от близо със същността на своето тяло – мускул по мускул и нерв по нерв. От 25 април на третия етаж на ЦУМ се помещава световно известната изложба „Bodies Revealed“.

Експонатите в изложбата представляват истински човешки тела и органи, обработени по специфичен начин, който позволява запазването им. В нея могат да бъдат видяни различните части от тялото ни и да се разбере тяхната функция.

Все повече и повече театрални трупи излизат на сцената и представят различни нетрадиционни постановки в съвсем нов стил. Създават се отворени пространства за създаване на култура. В тези „пространства“ всеки може да отиде и да създаде, да участва или да представи своя идея...

Списание „Българска Наука“ всяка година организира по един голям конкурс, в който взимат участие голям брой от хора, млади и стари, които създават, документални филми, пишат

есета, научни статии, картини и др. Всяка година ние организираме конкурс с награда, която да предизвикаме все повече и повече хора да се включат в нашите инициативи. Последният ни конкурс бе за рисунка посветена на 100 години от Междусъюзническата война, като по време на Фестивала на Българското Образование ние направихме изложба. Тази изложба в продължение на цяла година ще обиколи цяла България и ще има за цел както да покаже младите творци така и да припомним за тази 100 годишнина.

